

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 frt.
 Félévre 6 „
 Negyedévre 3 „
 Egy óra 1 „
 Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer Pál könyvnyom-
 dója Nagybecskerek, Uri-
 utca 276. sz., hová az
 előfizetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó felszö-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
 Ferencz-József-tér,
 Bauer-féle ház
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
 tatnak el. Azonkívül az
 összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Még egy leányneveldét!

Nagybecskerek, május 21.

(X) Ha hosszú beszédekkel, theoretikus fejtegetésekkel és városi közgyűlésekkel utczákat lehetne kövezni, kutakat furni, gázt fejleszteni, épületeket emelni és iskolákat berendezni, akkor hamar meg volnának oldva azok a kérdések, melyeken előbb-utóbb tul kell esnünk. De hát ugy volt és ugy is marad mindig, hogy nemcsak a háboruhoz, de az itt felsorolt dolgokhoz is, először, másodszor és harmadszor is pénz kell.

Egy városnak mindig van pénze. Ha pénze nincs, van hitele. S mert van, igénybe veszi. Csinálunk, már mint Nagybecskerek városa, adósságot nyakra-főre, hogy helyre pótoljuk azon mulasztásokat, melyeket az akarat vagy tehetség hiánya elkövetett. Erre a valóságos gründer-lázra vérszemek kapnak egyes képviselők s előrukkolnak oly tervekkel, melyek kivételére ugyan semmi szükség nincs, de a melyek a város nyakába ismét jókora terhet akasztanának.

Arról van szó, hogy Nagybecskereken polgári leányiskolát létesítsünk.

Nem illehet bennünket az a szemrehányás, hogy a várost minden kiadástól óvni akarnók, mikor kulturális intézmények megteremtése forog szó-

ban. De ezuttal határozottan a financiális szempont a mérvadó. Mert hiszen a leányok neveléséről gondoskodva van nálunk. Akármit is mond Szalay József ur az apácák neveldejéről, legjobb akarat mellett és minden bibliai idézetek daczára sem — pedig nem kételkedünk az akaratán — fogja tönkretelni ez intézetet, mely tizenkét éven keresztül jónak bizonyult. A képviselőtestület megadta válaszáat Szalay ur szenvedélyes kitéréseire: nem vette komolyan.

Mi komolyabban vesszük és határozottan elítéljük eljárását, melylyel — sajnálatunkra nem először — Nagybecskerek városának utolsó közgyűlésén el akarta hinteni a vallási egyenletlenség magvát. Az a reformatus pap, kiben egy kis tapintat van, nem fog egy katholicus felekezeti iskola ellen dörmögni, mely tizenkét éven keresztül a városnak hasznos szolgálatokat tett. Mert tudvalevőleg nemcsak katholicus, de minden felekezethez tartozó leányokat neveltek a mi derék apáczáink.

Szerencsére a „béke“ apostolának szavai ezuttal nem találtak termékeny talajra. Nem sikerült neki megzavarni azt a jó egyetértést, melyben nálunk hál' istenek a felekezetek élnek.

Nem csatlakoztak az ő nézetéhez sem a szerbek, sem a zsidók, de még

saját hitsorsosai sem, s mi szivesen konstatáljuk az igazi türelmesség és szabadelvűség ezen örvendetes tényét. Nagybecskerek városának képviselőtestülete ezzel bebizonyította, hogy minden felekezeti tekinteten felül áll, mikor a komoly és fáradságos munka megbecsüléséről van, melynek egyéb jutalma nincs, mint birájának elismerése.

Egy új tendenciát vélünk észrevenni, mely eléggé meg nem róható: szeretjük a meglevőt elhanyagolni s fantomok után szaladgálni.

Példa rá a főgimnázium és a kolostor.

Gyarapítsuk először azt a mink van s csak aztán gondoljunk arra, hogy újat teremtsünk. A kapkodás itt is súlyosan megboszulhatná magát.

Bismarck megszólalt. A „Hamburger Nachrichten“ Bismarck hercegtől cikket közöl, melynek czime: „Nyomás Olaszországra.“ A cikk ezeket mondja: Ujabb időben ismételt van alkalmunk kiemelni, hogy Olaszország a hármasszövetséghez tartozik. A befolyás, melyet Angolország Olaszországra gyakorol, nagy fontossága. Ha Anglia nem akar lemondani a Földközi tengeren elfoglalt állásáról, hanem továbbra is ura akar maradni annak, méltányolnia kell Olaszország érdekeit a Földközi tengeren. Angliára rendkívüli haszon a független Olaszország. Va-

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

A Teleki Sándor uzsorása.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

A kolozsvári Biásini-szállodát ugy tette Teleki Sándor érdekessé, mint Deák Ferencz az „Angol királyné“-t. Ha Kolozsvárt időzött (pedig az esztendőnek a legnagyobb részét ott töltötte, a hetvenes évektől kezdve,) egy két-szobás lakása volt a Biásiniban, a mely különben nem volt valami járatos vendéglő, elannyira, hogy az éttermet, (a miért csöndesen és kevesen ültek vala mindig benne,) elnevezük Bastille-nak.

Az ezredes, a ki mindig lefordta az illetőt, ha valaki grófnak szólította, egy kis bohème-társaságban állandóan a „Bastille“-ban ebédelt és vacsoráit. Színészek, újságírók és egy pár teljesen elkedélyesedett mecenás ülte körül naponta az asztalt, hol áhitattal, majd föltörő nevetés közt hallgatták az ezredes hazafias borongásait és anekdotáit, és a hova fekete kávéra átszökött szemközti lakásából a híres, furfangos szerkesztő, Papp Miklós, a ki az Asbóth János lapját olyan csufosan megbuktatta háromszor huszonnégy óra alatt egyetlen egy jó ötlettel.

Soha sem tudnám felejteni ezeket a na-

pokat. Mint „veszni induló ember,“ (alias kezdő újságíró), magam is ott szerénykedtem az irigyelt asztalnál és az öreg ezredestől tanultam egy egész életre való kurucz hazafiságot, gunyra, tréfára való hajlam oltódott belém és kezdtem imádni azokat az embereket, a kik egy pohár czelnai mellett, egy-két szellemes bohème-ért oda adnák az üdvösségüket. Az öreg ezredes (a ki azonban fiatalabb volt még mindig szellemre és vérre valamennyiünknel,) akkor kezdett a Papp Miklós nógatásaira újságba írni és a Biásini ebédlőjét egy világért sem cserélte volna föl a kolozsvári mánás kaszinó éttermével. Nagyon szerette a mi fajtánkat és egy-egy jó ötletért nyomban szembe dicsért mindenkit.

Krasznay Miskát, a színészt, egy bolondos tempójáért örökre megszerette. Tisza Kálmánhoz vitte egy napon ebédre. A nagy ember, a mikor fogadta őket, Teleki Sándor tréfásan bemutatta az ő kedvelt komédiáját Tiszának:

— Tisza Kálmán — Krasznay Mihály

— Tisza Kálmán? . . . mormogta magában tettetett gondolkozással Krasznay, — mintha halottam volna már valaholezt a nevet.

Tisza ugy nevetett mint egy gyerek.

De mi volt ez ahhoz a zseniális tréfához, a mit egy ebéd alatt mondott el az ezredes az ő bujdosásának a történetéből, amikor egy besztercezi szász uzsorását boszulta meg hallatlan mulatságára az egész emigráns kolóniának. Teleki Sándor Párisban élt akkor, és szükös anyagi viszonyok eszébe juttatták az időt, amikor az ő szász uzsorásának csak inteni kellett és az készséggel ontotta száztól kétszáz perczentig a kívánatos pénzeket.

Egy hatalmas ötlete támadt az ezredesnek. Amint mondá alig tudott hozzá fogni a tréfához, ugy nevetett előre a dolognak. Az utálatos abszolutizmus javában dühöngött ide haza, és elég volt valakinek egy szenvedélyes magyar nótát énekelni, vagy valami türelmetlen megjegyzést tenni, hogy a hemzsegő német és cseh beamter-spiczlik révén rögtön etcsukják. Akkor tájban ugy menekült meg a cigány is a vízbefulladás-tól, hogy a folyó partján sétáló zsandárok láttára elkiáltotta magát: Éljen Kossuth! — és a zsandárok nyomban utána szöktek a vízbe, hogy kifogják és vasra verjék. A legártatlanabb külföldről jövő levelet is elfogták a postán, és jaj volt annak, akinek egy emigráns irt valamit

És ebben a veszedelmes időben, Teleki Sándor körülbelül a következő sorokat in-

lamint III. Napoleon idejében, úgy ma is arra törekszik Franciaország, hogy Olaszország független legyen. Tévedés azt hinni, a mit a „Berlin-Róma-Bécs“ című legutóbbi röpiratban olvasható, hogy Angolország támogatása a hármasszövetség részére biztosítva van és hogy Németország jó üzletet csinált, midőn Zanzibarért Helgolandot kapta cserébe. Mivel Olaszország függésben van Angliától, pénzügyi okokból sem tanácsos Olaszországra nyomást gyakorolni haderejének szaporítása végett. Ha Olaszország pénzügyi okok miatt ki van téve a kísértésnek, a hármasszövetség rovására kényelmes életet folytatni, akkor nem kell bántani, mert még a gyenge Olaszország is nagy szolgálatot tehet a hármasszövetségnek, ha oldalán marad. Németország a francia-orosz háborúban bizonyára csak akkor tud helyt állani, ha bizton számíthat az osztrák magyar hadseregre; ha azonban a hadsereget részben az olasz határ fedezésére kellene igénybe venni, ez súlyos következményekkel járhatna. A hatalmaknak tehát arra kell ügyelniük, hogy Olaszországot a hármasszövetségnek biztosítsák. Ha Olaszország pénzügyi okokból ingadoznék, meg kell könnyíteni terheit a hármasszövetség javára. Ha azonban folyton préselik és oly terhekre kényszerítik, melyeket el nem bír, ennek jó következményei aligha lehetnek. Azért igen esztelen dolog, ha Olaszországra ez irányban pressziót akarnak gyakorolni.

HIREK.

— **Klapka-requiem.** A nagybecskereki kegyes tanítórend templomában kegyeletes hazafiságtól sugallott gyászistentisztelet tartott ma reggel fél 8 órakor Klapka György 1848/49-iki honvédtábornok lelki üdvéért. A requiemen nagy közönség vett részt, melynek soraiban ott láttuk a nagybecskereki honvédegyelet képviselőiben Hadfy Döme elnök kir. közjegyzőt, több előkelő tisztviselőt és városunk közéletének számos ismert

tézte Beszterczére az ő különben jámbor gutgesinnt szász uzsorásának:

„Testvér!

A fegyverek ma utnak indítottak. Bizunk az ön hűségében és ügyességében, hogy amint azokat kézhez kapja, azonnal intézkedik a szétosztásról. Legyen gondja, hogy a nagy napon valamennyien és egyszerre fogjanak a szent csatához. Üdv és testvériség!

A magyar comité nevében:
Teleki, s. k.
ezredes.

A levél kívül és belül tele volt rajzolja mindenféle érthetetlen, de roppant rejtélyesnek látszó akom-bákomokkal, úgy hogy valóságos dühvel bontották föl azt Pesten és negyvennyolc óra múlva késő éjjel, egy egész csapat zsandár állott meg a beszterczei szász piócza lakása előtt. Kirántották az ágyból és megállás nélkül hurczolták a kerületi tömlőcsebe, hol vasra verve tajtékzott dühöngött négy álló napig, mert az alatt messzemenő kutatásokat eszközöltek az egész vidéken az irgalmatlanul bemártott és minden forradalmi gondolattól még ál-mában is távol álló szász „spisz“ bünösségének kiderítésére.

Végre ötödik napon, a főzsandár elé hurczolták a szerencsétlent:

— Hogy hívják? — Szegény elmondta a nevét. (Nem irom ki, mert derék magyar családot alapítottak azóta a fiai.)

— Ismeri azt a Teleki ezredest?

alakját, a gimnáziumi tanári kart és a tanuló ifjúságot. A gyászistentiszteletet Linder Róbert főgimnáziumi tanár vicerektor szolgáltatta, mely alatt a főgimnáziumi énekkar zengett megható gyászdalokat, — Herr Ödön tanár ismert kitünő vezetője alatt. — A míg a kegyes tanítórend hazafias kegyeletét méltó dicsérettel említjük föl, annál nagyobb csodálkozásunknak adunk kifejezést azon minduntalan tapasztalt érzéketlenség fölött, melylyel hasonló alkalmakkor a plébánia-templom részéről oly gyakran találkozunk, nem tudva semmi indokát találni annak, hogy például legutóbb is miért volt a plébániának olyan idegen a Baross- és a Klapka-gyász, hogy egyáltalán nem találták ott illőnek e két nagy férfiú lelki üdvéért gyászistentisztelet rendezni.

— **Felhívás.** A Torontál megyei gazdasági egyesület tagjaihoz az egyesület elnöksége azon felhívást intézi, hogy mind azok, a kik a debreczeni gazdasági egyesület f. é. június hó 14-én tartandó 25 éves jubileumán az egyesület képviselőiben megjelenni ohajtanak, ezen elhatározásukat legkésőbb f. hó 25-ig az egyesület titkári hivatalához Nagy-Kikindán bejelenteni sziveskedjenek. Az egyesület küldöttjei vendégek gyanánt fogadtatnak és szállásoltatnak el és részt vehetnek a június hó 14-én a Hortobágyra teendő kirándulásban. A hortobágyi kirándulás az ottani gulyák és ménesek megsejtelése, állatdijazás és löversenyvel van összekötve.

— **A börze áldozata** cím alatt közölt hírünkre vonatkozólag, a melyben Weisz Károly rejtélyes eltűnéséről és ezzel kapcsolatban a vele eltűnt összegekről adtunk hírt, a következőket írják lapunknak Szegedről: „Weisz Károly eltűnése után a szegedi rendőrséghez is érkezett sürgöny, hogy az esetben, ha erre felé venné útját, letartóztatassák. Az itteni kereskedői köröket, a kik között Weisz Károlynak sok ismerőse van, nem váratlanul lepte meg e hír. Már hetek óta beszélgettek róla, hogy Weisz Károlynak nem lehet teljesen rendben a szénája, mert egy idő óta badarabbnál badarabb üzleteket kötött, valamint köztudomásuk voltak a tőzsdén szenvedett

— Ho... hogyne!

— Ühm? — morgott a főzsandár, — hát honnan ismeri?

— Hát kérem, sokszor adtam neki pénzt...

— Pénzt adott! — vágott szavába a német inkvizitor, — és sokat?

— Nagyon sokat! — kiáltá elkeseredetten a szász, rá gondolván a még elintézetlen követelésekre.

— Elég! — bömbölt a főzsandár, — vigyék! Vasba verve marad, és a fejetekkel álltok érte jót.

Es a hogy elhurczolták, ment a levél Pestre, hogy a kérdéses forradalmár vallott; bevallotta, hogy „nagyon sok“ pénzt adott Teleki ezredesnek, minden bizonynyal „forradalmi czélokra“...

A szegény „forradalmár“ aztán még egy pár hónapig ült a legrettenetesebb fogságban, míg végre az egész szászország megmozdult az érdekében, és a leghűségesebb és legmagyarfalóbb szászok utánajárására a főzsandár is elhitte, hogy az agyonbörtönözött száznak semmi ivadéka sem adott magyar honvédnek egy korty vizet se, ő pedig nem volt egyéb mint a Teleki Sándor uzsorása.... **Törös Tivadar.**

veszteségei is. A bekövetkezett „megoldás“ éppen ezért nem is lepte meg őket, s szükségszerűleg bekövetkezőnek találták.

— **A városház humora.** Egy élceiről ismert testes ur a közgyűlési teremben ránczokba vont ábrázattal, nagy komolyan szólit meg egy képviselőtestületi tagot:

— Tagja ön az állandó választmánynak?

— Igen!

— Tudja, miért nevezik „állandó“-nak?

— Miért?

— Mert állandóan — leszavazzák!

*
Egy kellemes ábrázatu ur lép a közgyűlési terembe, s negédes hangon kérdi:

— Hol a kéramit?

— Kérem itt! — feleli egy közveszélyes szójátszó.

— **Délvidéki zszurnalisztika.** Perjéssy Lajos verseczi szerkesztő a következő sorok közlésére kért fel: Az általam 7 évvel ezelőtt megindított s a mult vasárnapig szerkesztett „Délvidéki Nemzetőr“ kiadója, mint a „Neue Werschetzer Zeitung“ szerkesztője, azon eszmék ellen, melyeket lapom, mint a „Magyar nyelvterjesztő egyesület“ hivatalos lapja képviselt és terjesztett, folytonosan de különösen utóbbi időben oly támadásokat intézett, melyet tovább tünnöm nem lehetett. Az általam alapított első magyar lap jövedelmét nem akarnám ily irányu működésének segélyezésére átengedni — eddigi kiadómmal a „Wetzel és Veronitz“-féle ezéggel minden összekötötést megszakítottam s f. hó 22-én vasárnap hirlapírói működésemet folytatandó „Délvidék“ cím alatt mint laptulajdonos, özv. Kirchner né gyorssajtóval felszerelt nyomdájában, mint kiadóhivatalban új lapot indítok meg, s azt régi lapom szellemében szerkesztem tovább. E változásokra vonatkozó bővebb adatokat jövő vasárnap megjelenő lapom fogja tartalmazni. Verseczen, 1892. május 18-án. Perjéssy Lajos, főreáliskolai tanár, a „Délvidék“ szerkesztője.

— **Hivatalos félreértések.** A hetvenes években történt, midőn a keleti marhavész dühöngött, hogy a járási főszolgabírák körrendeletig felhívták a községi előljárókat, miszerint jelentsék be, mily mérvhen ütött ki községükben a keleti marhavész és hogy annak meggátolására mily óvintézkedéseket tettek? Egy a magyar nyelvben nem egé-

Az első kézcsoók.

Kinyitottam az ablakot.

Beözönlött az esti levegő. De nem hűvöséget hozott. Zsibongást, kacszajt, asszonyi nevetést és férfi-beszéd töredező baritonját. Alant a park törzsvendégei haladtak sietve. Asszonyok, lányok kalap nélkül, háziisan szapora léptekkel, hogy ne foglalja el idegen tolakodás az ő padjukat, a hol esténként megered a józü nyárspolgáriás mulatság. Sütnek, főznek a padok szelvényében. Magasra száll a házi tüzhely füstje, öblös fazekakban rotyog a fűszerezett lebbencs-leves, melyből a családapa három porciót nyelt le, pirul a panírozott borju és nyulik a gazdasszonyi kevélykedés, mint a foszlós kalács.

A mamák belemelegszenek a házi gondokba. Feltürik könyökig a karton ruhába ujját. Ha a mosóteknő ide ringana, munkakészen találná a kisasszonyt. Gyéren szórja fényét néhány utszéli villamos láng a park fővényes útjára. Több gruppra oszolva, rójja az utakat a tűzvéri fiatalság. Tulnyomó a leány. Hangos, eleven, bohó gyerekek.

Nyiladozó, rejtegetett gerjedezéssel a szivben. Siheder legények. Rikító nyakkendő Romeók, félig a szerelem, félig a mama pórázán. A homályban közelebb vernek a szívek, bátrabb a diákudvarlás, villogóbb a lány szem cikkanása. Édes gyermekkor ábránd homályban is látja tündér birodalmát. Elsülyed a park mindenestül. Csak ők ketten maradnak. A lélegzet pihegés, a beszéd, csók és az élet... jövel te örök szép legenda, te legbájosabb hazugság és regélsz kettőjüknek örök szerelemről...

szen járatos de a magyar nyelvet minden áron tudni akaró torontálmezei községi jegyző a következőképen tette meg jelentését: „Tekintetes járási főszolgabíróságnak. N.-ben. Van szerencsém hivatalos tisztelettel jelenteni, miszerint községünkben a görögkeleti marhavész nem ütött ki.“ — A midőn pedig a főszolgabíró egy másik községtől a husárok bejelentését rendelte el, a következő jelentést kapta: „Tekintetes szolgabíróságnak N.-ben. Van szerencsém hivatalos tisztelettel bejelenteni, miszerint községünkben husárok az idén bekvártélyozva nem voltak.“ — Az pedig nem is oly régen történt, midőn egy határörvidéki község az állategészségügyi pénzalapra a megye pénztárához beküldött 1 frtnyi összeget a következő jelentéssel terjesztette be: „Tekintetes alispáni hivatalnak Nagybeeskereken. Van szerencsém 1 frtot állategészségügyi tisztelettel betérjeszteni“...

— A nagybeeskereki májusi vásár meglehetősen gyöngén ütött ki, minden valószínűség szerint a kedvezőtlen idő miatt. Szarvasmarhát és sertést nagyban hajtottak fel, a minék a kereslet is megfelelt, és az eladók kitünő üzleteket csináltak. Az ugynevezett vegyes-vásár sem volt a szokásos élénk-ségű, mert a kedvezőtlen idő miatt (két napon át boros volt), aránylag igen kevesen jöttek be a környékről.

— Klapka halálsejtelve. Szabadságharczunk dicső tábornokának úgy látszik előérzete volt halála közeledéséről, a mit több körülményből lehet következtetni. Tudvalevőleg nemrég Kecskeméten járt, hol régi jó barátjaitól bucsuzott el. Ezelőtt három héttel pedig Temesvárott időzött s órákig járkált egyedül a városban. Nővérénél, a Temesvárott lakó Eötvösnénél elégette mindazon leveleket, melyeket az emigrációból Genfből írt.

— A koronázás jubileuma. A nemzeti kaszinó hatvani-utcai palotáját nagyszerűen fogják kivilágítani villany-fénnyel. A villanyfejlesztő telepet az újvilág-utcai állami felső leányiskola udvarán szerelik föl. Battlyán-Strattmann Ödön herczeg a koro-

názás jubileuma alkalmából a nemzeti muzeumnak ajándékozta azt a nagybecsű ezüst pánczélinget és lószerszámot, melyet a koronázáskor használt, mikor két csatlós között Bosznia zászlóját vitte lóháton a király előtt. A nemzeti zenede igazgatósága a jövő hó 16-án a koronázás jubileuma alkalmából a fővárosi vigadóban növendékeivel nagy zenekari hangversenyt rendez. A műsor szerint több magyar zeneszerző műve kerül előadásra.

— Görgey Arthur Londonban. Görgey Arthur 1848-49-iki honvédtábornok, a napokban Visegrádról, a hol állandóan tartózkodik, rövidebb időtartamra Londonba utazott. Ez utazásra a nemrég Budapesten időzött Duka Tivadar vette rá, ki a szabadságharcz idején Görgeynek hadsegéde és bizalmas embere volt. Duka a szabadságharcz lezajlása után külföldre ment s később Anglia szolgálatában magasabb katonai tisztséget viselt. Nemrég azonban nyugalomba vonult s most állandóan Londonban lakik. Ezt az alkalmat használta föl most arra, hogy egykori tábornokát, a ki még nem volt Londonban, néhány hétre vendégül hívja meg.

— Fejetlen huszár. Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban a nagykikindai kis erdő és a Vódica közötti gyakorlóterén, melynek áldozata egy közhuszár lett. A szerencsétlen ember lova megbokrosodott, mire leesett a lóról, de oly szerencsétlenül, hogy bal lába benne maradt a kengyelvasban. A megvadult ló pedig vitte áldozatát a kaszánya felé. Mire odaért a huszárnak teste a felismerhetlenségig meg volt csontkítva, mert feje teljesen elvált a törzsétől. Temetése katonai pompával ment végbe.

— A betegsegélyző pénztárak most országszerte folyamatban levő szervezkedése alkalmából aktualitással bír egy most megjelent kis füzet, mely a betegsegélyezési törvény végrehajtására és életbeléptetésére vonatkozó legfontosabb miniszteri rendeleteket összegezi, a kevésbé fontosakat pedig tömören ismerteti; közli ezenkívül a segélypénztárak mintalapaszabályait s a kezelési könyvek és legfontosabb nyomtatványok mintáit. Szóval e füzet nélkülözhetetlen mindazok számára, a kik a segélypénztárak létesítése körül közreműködnek. A füzetet Gelléri Mór, az orsz. iparegyesület titkára (Budapest, új-utca 4. szám) állította ösz-

sze; a kinél egyes példányok 40 krjával (a törvény magyarázatos kiadásával együtt 80 krjával) megrendelhetők akár magyar, akár német kiadásban. Nagyobb megrendeléseknél a testületek és gyárak jelentékeny kedvezményeket élveznek. A füzet Dobrowsky és Franke kiadásában jelent meg s minden könyvkereskedésben is kapható.

— Szolgálóból lett milliomos. Lipéséből azt az érdekes dolgot táviratozzák, hogy egy ottani szolgáló leány milliomossá lett. A leány egy dús gazdag, nőtlen grófnak törvénytelen gyermeke. A gróf halálos ágyán feküdt s rokonai nem titkolták a haldokló előtt a miatti nagy örömeiket, hogy vagyont örökölni fogják. A beteget rokonainak magaviselete annyira boszantotta, hogy elhívatta egykori szeretőjét s halálos ágyán jogérvényes házasságra lépett vele. A haldokló azután leányukat általános örökösének nevezte meg s nagy kárörömmel meghalt.

— x — Külső használatra. Testrészek fájdalmai, csuszos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle francia borszesz“-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-fele készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával. 4

Irodalom és művészet.

* A koronázás emlékkönyve, melyet Kovács Dénes dr. és Sziklay János dr. szerkesztenek, a jövő hét végén már meg fog jelenni Budapesten a „Könyves Kálmán“ irodalmi társulat kiadásában. Ritka alkalom, hogy olyan olcsón, 1 forintért ily diszes, harmincz szép képpel ékesített művet vehessen emlékül a közönség. Az irodalom jeleseinek diszes sora írta a szövegét. Jókai Mór, Falk Miksa, Rákosi Jenő, Vadnay Károly, Czobor Béla dr., Endrődy Sándor, Marczali Henrik, Koltai Virgil dr., stb. Az olvasó teljesen bele fogja találni magát abba a korba, a melyben a nevezetes, örvendetes hazafias ünnep szemtanuja volt, mert a visszaemlékezéseken

... Csak a vendéglő felől ne rikongna felém egy dözsölő kompánia. A klarinét sivalkodik, mint egy elpáholt gyerek, hiába csittítja a nagy bögő és közbe tánczra repdesnek a lepattant czimbalom hurok. A barna náció hegedűszóval frottirozza életre a duhaj gavallér szerelmi hütlenségétől dermedt szívét, a ki makacsul emlegeti, „gombház, ha leszakad lesz más“, a mellett elvári a tanyai házát és még kérdés, lesz-e majd más?

Megbomlott a cigány. Kétfelé vált a banda. Az egyik rész majd kitöri a derekát, úgy hajlong bele a bánatos melódiába. A primás bizonyosan a mulató füle mellett kapargatja fájó zokogásra a pettyhűdt hurokat. A másik fele lábujjhegyre állva szedegeti a bokáit, olyan tomboló vig nótázásnak rugaszkodott. Az egyik kontrás primásnak csapott föl és ez a gavallér másik fülkagylóját csiklandozza a csillagosra cizfrázott, szilaj tempójú, vad öröm muzsikájával.

Nini van esze — bárha talán félig el is itta — ennek a parlagi gavallérnak.

Ilyen az a szerelem is, mely őt megbabonázta és ilyen mindannyiunk futó tüzi szerelme. Az egyik fülünkbe az angyalok muzsikálnak, olvad a szívünk, lángol a fejünk, az eszünk már elfüstölgött, a másik fülünk mellett az ördög fia koncertezik, az sem kottából cselekszi, a hogy ép a hangulata kívánja, de meggyötri, elfacsarja szívünket, minden akkordjával megérteti, minő hiábavaló, kába érzés volt — szeretni.

A két rendbeli nótának egymás hátán

tánczoló akkordjai elhangzanak. A végső érthetetlen, zürös hangcsomó is feloldódott egy méla, haló pianóban...

Az íróasztalomon egy tenyer nagyságu arczkép áll. Fiatal, karcsu lány, hosszú szempillákkal, vékony arczczal és karokkal. Mosolya bágyadt, erőtetett. Olyan mint a hőslékű betegeké, kik érzik a közelgő végét, de az aggodó környezetet vigasztalják egy-egy szintelen mosolyukkal. Ő is beteg volt akkor és mosolygott. Messze földről küldte ezt a szomorú üzenetet. Talán ez volt az utolsó mosolya? Nekem szánta, hogy biztasson vele.

— Látja már semmi baj. Meggyógyít a fürdő. Jövök haza. Nézze, minő vidám vagyok. Mosolygok.

S valóban haza tért. Csipkés selyem vánkoston, rozmaring koszorúval a homlokán. Idegenben halt meg, itthon temették. Magam is ott voltam. A falu kertjébe vittük. A tiszteletes ur hosszan prédikált. Nem emlékezem mit. A fejem szédült és reszketett a föld alattam.

Bejártam még egyszer a parkot. Olyan néma, nyugalmas volt minden. A nagynéni, a ki fölnevelte, a szobában sirt. Zokogása elhallik hozzám. Az apa a rokonokkal táncskozott. Ezeknél nincs mit keresnem. Menjek a nagynémhez? Nem. Jóságos szívű asszony ugyan, de menten göresöt kap, ha érzi, hogy közelben van a segítség. Maradok a parkban. De hát mi volt nekem ez a leány? Első vagy nem rég letűnt szerelmem? Egyik sem. Mi kötött hozzá, fogadalom, vétkes szőszegés mardosása, valami betölthetetlen álom? Egyik sem. Csak egy semmiség, jelentéktelen, játszva elmo-

sódó hóbort másnál, de egy bevégezetlen, bájos tiszta emlék nekünk.

Mert néki is az marad, bár felszivta a láz szívének melegét, az emlék ott marad, mondom csekélység: egy kézcsók... Akkor az egyik fülembe az angyalok, a másikba az ördög fia muzsikált. Hol az egyikre, hol a másikra hallgattam. Hol rajongással környékeztem ezt a leányt és beteltem szavával, hol együgyűnek véltam magam és a vérem lázongott, ha kivonta kezét az enyémből, mintha égetné ujjait. — Bolond vagy — czinczogta az ördög — látod, hogy nem szeret.

Egyszer együtt bolyogtunk a parkban. Fulasztónak, — édeskésnek — találtam az alkony levegőjét. Kedvem lett volna valami hallatlan merészségre. De ha ránéztem erre a lányra, a mint mellettem szökdécselt, mindenre ügyelve, a virágágyakra, a szálló lepkékre, a tücsök czirpelésre, csak épen én rám nem — lehanyatlott a bátorságom. Azt mondtam magamnak, hogy nem is szép. A feje kissé szögletes és előre hajlott. Olyan, mint a megöregült női fejek az antik korszokon. Az ajka is vékony. Aztán a termete. Meglesem most, a mint hajlongva csokorba szedi a virágokat. Erős és mégis finom, az tagadhatatlan. Mozgása könnyű, hajlékony, de minden lágyság, minden ingerlő grációzitás nélkül.

Már megnőtt a rózsacsokor kezében, mikor a szomszédos pázsitról egy csomó pipacsot tördelt a rózsák közé.

— Hogyan szedhet ön egy rózsabokré-tába pipacsot is?

— Már miért ne. Hát mondja, hányan élnek együtt, a kik nem egymáshoz illők.

kívül a koronázás leírását is magában fogja foglalni. Emléke lesz egyuttal e mű mind-azoknak a kiküldötteknek, a kik ekkor a koronázás fényét emelték s azoknak, a kik a mostani ünnep diszei lesznek, a kiknek utódai méltó büszkeséggel fognak az ő szereplésükre gondolni, a minek ez a mű állandó bizonyossága lesz. De mint album is meg fogja érdemelni, hogy minden honleány asztalának egyik ékességét alkossa. A megrendeléseket elfogadja a „Könyves Kálmán” társaság Budapesten. (Kerepesi-ut 19. szám).

* **Deszkasev hangversenye.** Deszkasev István, a ki hosszabb ideig volt a zágrábi opera első tenoristája s több ízben szép sikerrel szerepelt a budapesti népszínházban, valamint tagja volt a m. kir. operaháznak is, szerdán, e hó 25-én a városi színházban hangversenyt rendez, melyben részt vesz a nagybecskereki szerb egyházi dalegylet és Kokits János, Rippka Armin és Weisz Zs. urak is. A hangverseny műsora a következő: 1. „Padejte bratyo”, előadja a szerb egyházi dalegylet. 2. a) Tomas: „Mignon”, b) Grodzski: „Vminutu njezsnosti”, éneklő Deszkasev István. 3. Thalberg-Beriot: „Concert Duo”, Hugenották cz. operából, zongorán és hegedűn Rippka Armin és Weisz Zsigmond urak által. 4. Bizet: „Carmen”, éneklő Deszkasev István. 5. „Gyurgyev dan”, éneklő a szerb egyh. dalegylet. 5. Wagner: „Lohengrin”, éneklő Deszkasev István. 7. Wagner: „Trio”, Lohengrin cz. dalműből harmoniumon, zongorán és hegedűn Kokits J., Rippka A. és Weisz Zs. urak által. 8. „Gusze Moje”, éneklő Deszkasev István, kíséri a szerb egyházi dalegylet.

* **Iparügyek.** A hazai ipartestületek központi szakközlönye, a Ráth Károly által szerkesztett „Iparügyek” című folyóirat május havi száma megjelent a következő tartalommal: Tartalom. Az iparosok minisztere. — Balesetek elleni védelem és iparfelügyelet. — Az iparfelügyelői intézmény külföldön. — Az utolsó leirat. (A feyeházi iparüzés elleni panaszok.) — A feyegenczek ipari foglalkoztatása Ausztriában. — Véleményadások. (285. a) Hatósági rend-

— Miért mondja ezt Ella?

Nyiltan a szemembe nézett.

— Nincs rá különös okom. Különbem nem tartom olyan okosnak, a mit mondtam, hogy ön játszva ne czáfolhatná meg. Hidegen szórakozottan, minden érdeklődés nélkül beszélt. Végtelen keserűség fogott el. Tudtam, hogy valami ostobaságot mondtam, de nem hallgattam.

— Ella, ön vagy egy naiv gyermek, vagy kaczer, — nem látja, mennyit szenvedek. Ön az oka.

A leány elsápadt. Elkerülte tekintetem és szóltanul mentünk egymás mellett. Éreztem, hogy valamit mondanom kellene. — Hisz kéznél a mentség. A szerelemnek sok mindent megbocsátanak. Így értünk fel a kert lépcsős ballustrádjára. Az ut haza vezetett. — A mint lefelé haladtunk, már égette a torkomat valami. — Lopva Ellára néztem. A csokor fölé hajolt; elrejtve arcát, melyre oda tüzte enyhe sugarát a hanyatló nap, megcsillanva két apró könnycseppben, mely a pillák szegletében reszketett.

— Ella, holnap elutazom. Nem lát egy évig. Szeret?

Felém fordította arcát s kezét nyújtott.

— Megbocsátok.

A kéz reszketett, mintha a szive az ujjai-

ban lüktetne és én hosszan — csókoltam.

Másnap elutaztam.

Egy év múlva.

Viszont láttam már előbb az arcuképen

szelid, martir mosolyával. Egy év múlva

pedig — már elmondtam — csipkés selyem

vánkoson. Azon pihent, rozsmaring koszorúval

sima homlokán.

Oda át még muzsikált a megosztott

banda, de a végső, érthetetlen hangcsomó

feloldódott egy méla, halk pianóban.

L - I M - r.

szabályok a törvényes alapszabályok nélkül működő ipartestületek ellen. b) Illetékességi fogalomzavar a tanoncz szabadtás körül. 286. Az ipartestületbe formaszertien be nem olvadt ipartársulat nem kötelezhető a vagyon átadására. Az ekként be nem olvadt társulatok vagyonszámolásra kötelezhetők és tagjaik a testületi felvételi díjt fizetni tartoznak. 287. A segélypénztári tisztviselők fizetése nem alapszabályilag alapítandó meg. 288 a) Állandóan valamely gyártelep számára dolgozó kézműiparosok testületi tagsága. b) Az ipartestületi segélypénztár teljesen független a kerületi pénztártól. — A magyar ipar helyzete (A keresk. és iparkamarák évi jelentéseiből.) I. Szeged. — Ipartestületi Értesítő. (III. Kivonat 10 fővárosi ipartestület évi jelentéseiből. Komárom. Szegvár. Nagy-Szöllős.) — Kiállítások: (B.-Csaba. Bécs. Páris. Budapest. London. Berlin. Amsterdam. München. Moszkva.) — Iparügyi krónika. (A kamarák kegyelete. Egy megnyugtató kijelentés. Mégis megyünk Chicagóba. Cs. kir. szellemesség stb) — Szab ujjabb magyar találmányok. (1004—1028.) — Magyar kir. államvasutak. — Tárca: Chicagói levelek (III.)

Táviratok.

A képviselőházból.

(A képviselőház ülése május hó 21-én.)

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházi mai ülésén Bánffy Dezső báró elnökle alatt folytatták a közoktatási tárca budgetjének tárgyalását. Ülés elején Csanády Sándor interpellálta az elnököt amiatt, hogy a Klapka tábornok halála alkalmából miért nem tüzette ki a házra a gyászlobogót?

Bánffy Dezső báró elnök válaszában kifejti, hogy a képviselőháza csak képviselők halálakor szokás gyászlobogót kitűzni. Klapka tábornok nem volt képviselő, és így csakis a ház egyenes engedelmével tüzet-hette volna ki a gyászjelvényt. A háztól erre nézve engedély nem kapván, így nem volt följogosítva a kegyelet e külsőnyilvánítására. (Helyeslés jobbról.)

Erre következett a napirend: a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Sághy Gyula hosszú beszéd kíséretében és tüzetes indokolással kísé-ve, a budget ellen beszélt és azt nem fogadta el.

Ifj. Szász Károly szűz beszédében, a mostani közoktatási helyzet föntartását hangsúlyozta és beszéde további fonálán, Csáky Albin gróf minisztert, a vallászsabadság terén korszakot alkotó beszédeért melegen üdvözli.

Györffy Gyula az Ugron-párt nevében szólal föl, és katolikus szempontból fejti ki álláspontját. Sürgeti a katolikus autonomiát, és helyteleníti a februári rendeletet. Külön határozati javaslatot nyújt be pártja nevében. (Élénk helyeslés balról.)

A ház ezután kérvényeket tárgyal.

Ülés vége 2 órakor.

Baross emléke és a főváros.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros tegnapi közgyűlésén Császár Jenő indítványt tett arra nézve, hogy a főváros Baross családjának nagyobb összeget adományozzon, eset-

leg a szoboralaphoz járuljon. A közgyűlés az indítványt véleményadás végett a tanácsnak adta ki.

Merénylet a czár ellen.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukaresten át jelentik Pétervárról, hogy május 14-én, a francia rendőrség figyelmeztetése folytán Gacsinában, a czár és családja ellen készülő merényletet meghiusították. Az aláaknázás harmadfél kilométernyire már megtörtént. A rendőrség az esetet titkolni igyekszik.

Elpusztult városok.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az angol alsóház tegnapi ülésén a gyarmatügyi államtitkár felolvasta a mauritiusi kormányzáság éppen érkezett táviratát, mely szerint április 29-én ott nagy vihar dühöngött, mely több várost pusztított el. Sok ezren váltak hajléktalanokká.

Kiutasított orosz zsidók.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Odesszából jelentik, hogy tizezer ottani zsidó szigorú parancsot kapott, hogy Odesszát 15 nap alatt hagyja el. A szerencsétlenek kétségbeesése és borzasztó helyzete leírhatatlan. Nyomorukat nagyban növeli még, hogy a nép folyton gunyolja és bántalmazza őket.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatörszéről.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buzakinál az üzletkedv jelentéktelen, forgalom 6000, az üzlet csendes, az árak változatlanul jegyeznek, csupán effektív tengeri emelkedett 5 krral; egyéb üzletelen. Buza a hét folyamán 85804 mmázsa érkezett, mely mennyiségtől 22735 m. nyert helyet.

Határidőüzlet:

Buza máj. — jun. 8.58 — 60.

Buza öszre 8.14 — 16.

Tengeri máj. — jun. 4.89 — 91.

Tengeri jul. — aug. 5.04 — 5.02.

Zab tavaszra 5.38 — 40.

Zab öszre 5.43 — 45.

Káp-repze 12 — 12.05.

Időjárás: meleg napos idő.

Vegyes közlemények.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. május 20. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli sulyban) 45—46 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) 45—45½ kr. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban 47—47½ krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 46½—47 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47—48 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgron felüli sulyban) 45—46 kr. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrammig terjedő sulyb.) 47—48 krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 46—46½ krig. Közép (pknt 220—260 klgr. sulyban) 46—46½ krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 46½—47 krig. Sertéslelészám 1892. május hó 17-én volt készlet 153405 drb. 1892. máj. hó 18-án felhajtott 2451 drb. — 1892. máj. 18-án elszállított 3033 drb. — 1892. máj. hó 19-én maradt készletben 152463 drb. — A hizottsertés üzlet-irányzata: A forgalom csekély.

REGÉNY-CSARNOK.

Irén.

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —

Scossa Dezső.

(28-ik folytatás.)

E fölött aztán hosszasan elgondolkozott, szeméit újra meg újra visszavive férjéhez, a ki a látszón most már az emelet páholysorát szemlélte. Egy-egy ponton mintha megakadt volna, míg egyszerre hirtelen forogni kezdte az üveg csavarját, kezei még idegesebben remegtek s homlokának ereiben dagadni látszott a vér. Nem birt többé máshová tekinteni. Előrehajolt s a páholy bárszofijára támaszkodott, azután pedig fáradtan hanyatlott támlányába vissza.

Irén figyelmét nem kerülte ki ez a jelenet; látta férje hirtelen elváltozását és a nélkül, hogy nyugalmát veszítené, nyomon követte őt. Ő is arra a pontra irányozta látcsövét, hol a báró tekintete pihent. A páholyban fiatal nő ült, mellette angyali szépségű szőke leányka, kérdő nagy szeméit és összecsucsorított kicsi száját anyja felé fordítva, kihez csekély szünet közben újabb és újabb kérdéseket látszott intézni.

Anyja és gyermeke tehát! Mit érdekelteti vajjon ez a férjét? Nem tulajdonított a dolognak semmiféle jelentőséget, de azért figyelmét már nem bírta elvonni többé. Míg fölött érdekelte a gyermek, minden mozdulata, a mohóság, melylyel az előtte fekvő cukorcsomagot kiüríté, minden a mit tett. Szeretett volna odamenni, megölelni, magához szoritani ezt a kis angyalt, szeretete volna összecsucsolni, — szíve szerint. A fiatal anyára eleinte csak ritkán tekintett. Látta, hogy az is körülvezeti látcsövével, mialatt a gyermek kérdéseire felel. Ugy látszott, teljesen idegenek a színház közönségében, mert nem nyitott be hozzájuk senki s az ifjú anya is közönyösen tekintett végig a páholsorokon.

Bohókás gondolat volt tőle, de el kezdte ellenőrizni annak a nőnek szemléjét. Aztán egészen zavarba jött, mikor tekintetét magán és férjén megállapodni látta. És rajta is bizonyos izgalmat idézett fel észrevesztve, mint a minőt az imént férjénél tapasztalt. Ugy vélte, hogy annak arca hirtelen lángvörös lesz, a mint férje alakján nyugszik meg tekintete. Mintha e kettő között valami kapcsolatot kellett volna lennie, — azt hitte. A báró némán ült mellette, homlokán mintha komor gondolatok hagytak volna nyomot, az ismeretlen hölgy pedig zavarát takarni igyekezve gyermekéhez hajolt s borzasan igazgatta annak öltözékét és haját.

De aztán... mintha tekinteteik újra találkoztak volna borzasan, remegőn.

— Bocsánat Irén! — mondá a báró hirtelen felemelkedve, — távoznom kell.

— Hogyan? Távozik? — kérdé meglepve Irén.

— A klubban találkoznom kell néhány barátommal, a kik várnak. Jó éjt!

És távozott, lassan, tettetett nyugalommal, hidegen. Irén természetesen találta a felhozott indokot, de csak indokot látott benne, a mit leleményes emberek könnyedén ráznak ki. Újból fürkészni kezdte az idegen hölgyet. Látta, hogy az néhányszor még feltekintett hozzájuk, látta, hogy alig figyel az előadás menetére s hogy mielőtt még véget érne a darab, sietve öltözik fel és távozik.

Az üresen maradt páholy sötét háttérép oly üres volt, a milyen üresnek és megfejthetetlennek tetszett előtte a kérdés, a mivel itt hirtelen szemben érezte magát.

Gyanakodott s mint a villám járta keresztül agyát az eszme, hogy férje és ama hölgy között valami összefüggésnek kell lennie.

— Szeretője, te szerencsétlen s itt találkoztak a szeméid előtt, hogy téged itt hagyva újra találkozhassanak! ezt látszot-

tak mondani a gunyos, a fürkésző tekintetek.

És a gyermek? Az ő gyermeke! Kiáltani akart, szívet e gondolat anynyira összeszorította. Hogyan? lehetséges volna, hogy a férfi, a kit hidegnek és közönyösnek ismert, tudtán kívül egy gyöngéd viszony részese lehessen? Lehetséges volna, hogy azt a másikat szeresse s előtte, szemé láttára jelt adjon, intsen a találkozóra és őt itt hagyva az emberek gunyjával, elsieszen, hogy együtt tölthessenek egy kellemes estét, semmibe sem véve, megcsalva őt?

Nem bírta elviselni e gyanu súlyát. Felugrott, hogy férje után siessen, hogy megakadályozza, mielőtt azzal a másikkal találkozhatnék, kit szívéből gyűlölt. Hiszen az övé! Fejében örült gondolatok keringtek. Vajjon valóban az-e?

Minden gyanuja mellett bizonyított. A közöny, a könnyelműség, a mely éltét jellemezte, az a mit később megtudott, hogy nem önszántából, hanem rokonai biztatására lett férjévé, azután hosszas elmaradásai, vadászat, választási ügyek s hasonló ürügyek mellett.

Kocsijába vetette magát s a mint lovai a kihalt utcák csendjében tova robogtak vele, ökleit összeszorulni érzé, ha gyanuját megtestesülve láthatja. Nem is vette észre, hogy már otthon van s a mint a lépcsőház gázlángja fényénél felhaladt a lépcsőn, csak akkor jutott eszébe, hogy kérdezősködni kellett volna a kocsistól férje holjarta felől.

És nem riadt vissza ettől sem. Gyanuja támpontja akkor lett semmivé, mikor legelőnkebben égette. A báró már lepihent, de ő a legnagyobb kétségben és zavarban maradt.

XIII.

A színház nagy zajjal ült ki, rövid időre meglevenítve a kerepesi-ut és hatvani-utca környékét.

Argus barátunk nyakába akasztva látcsövét, füttyörészve törtetett át a téli kabátos férfiak és fehér shawlos nők között. Még fel kellett sietnie a szerkesztőségbe, hogy az előadásról megemlékezzen, mert a darab méltatását már délelőtt megírta.

A gázlángok zöldernyős fénye mellett e késői órában alig volt már egy-két sürgönyfordító, a kik az alant zakatoló rotációs-gép éhségét siettek kielégíteni. A napközben élénk, mozgalmas hely kihalt volt és csöndes, a szedőgyerek ásítva gunynyasztott a szoba sarkában s a szerkesztőségi szolga már kinyitott néhány ablakot, hogy a fülledt levegőt kiasé felüditse. (Folyt. köv.)

Nyilttér. *)

Nyers-bastselyem szövete-

tel, egész öltönyre valót szállít 10 frt 50 krért (kivánatra jobb fajtájú is) Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, postabér- és vámmentesen. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Gloria selymet — 120 cméter szélességben, por- és esőköpenyek, valamint zubonyokra alkalmasat méterenként 2 frt 65 krtól. (30.-49.15)

A Szeged-csongrádi takarékpénztár jelzálog-osztályának torontálmezei képviselősege

Wechsler és Darvas

szállítók Nagybecskerekén.

Földekre legmagasabb kölcsönök 5 1/2—6%.

A kölcsön készpénzben fizetetik, nem záloglevelekben.

Legkésőbb 14 nap leforgása alatti elintézés és kifizetés.

Wechsler és Darvas a Szeged-csongrádi takarékpénztár jelzálog-osztályának torontálmezei képviselője. (213-10.3)

*) Az e rovatban közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagyikinda—nbecskereki vasútvonalon.

Nagy-Ikinda—Nagy-Becskek.	3512	3514	3502
	v. v.	v. v.	sz. v.
	I. II. III.	osztály	
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.30	4.00
Nagy-Ikinda	3.05	4.05	7.20
Karlova	4.09	4.46	8.04
Beodra	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	5.36	5.36	9.02
Kumán	6.06	5.56	9.22
Melenze	6.40	6.15	9.42
Ellemér	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskek	7.33	6.51	10.18
		érk.	

Nagy-Becskek—Nagy-Ikinda.	3501	3511	3513
	sz. v.	v. v.	v. v.
	I. II. III.	osztály	
Nagy-Becskek ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér	6.08	12.21	7.44
Melenze	6.30	12.51	8.16
Kumán	6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs	7.11	1.49	9.19
Beodra	7.45	2.29	10.04
Karlova	7.56	2.42	10.23
Nagy-Ikinda	8.36	3.30	11.13
		érk.	
Temesvár "	—	5.20	4.24
Budapest "	1.30	—	8.15

Menetrend a Torontál helyi érdekű vasutak vonalain.

Versecz—Nagy-Becskek.	3648*	3602	3612
	v. v.	sz. v.	v. v.
	II. III.	I. II. III.	o.
Versecz ind.	—	—	12.00
Versecz-Rét	5.50	5.57	2.20
*Temes-Paulis	6.03	6.03	2.32
Bethlen-Tanya	6.11	6.11	2.42
*Szivattyutelep	6.22	6.22	2.55
*London-Tanya	6.29	6.29	3.04
Nagy-Margita	6.37	6.37	3.13
Zichyfalva	6.49	6.49	3.25
Györgyháza	7.01	7.01	3.40
Szécsénfalva	7.16	7.16	3.57
Ó-Lécz	7.24	7.24	4.07
Kanak	7.33	7.33	4.19
Bóka	7.49	7.49	4.38
Szécsány	8.00	8.00	4.52
		érk.	
Párdány l. alul.			
Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor	4.41	8.37	5.37
Pusztá-Kenderes	4.50	8.48	5.46
Lázárföld	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskek-Bégapart	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskek	—	—	6.35
		érk.	

Nagy-Becskek—Versecz.	3601	3611
	sz. v.	v. v.
	1., 2., 3.	o.
Nagy-Becskek ind.	8.15	—
Nagy-Becskek-Bégapart	8.22	5.25
Lázárföld	8.50	5.58
Pusztá-Kenderes	8.56	6.06
*Lajosmajor	9.2	6.14
Szárcsa	9.16	6.30
Szécsány	9.29	6.43
Szécsány ind.	9.44	7.00
Bóka	9.57	7.15
Kanak	10.14	7.33
Ó-Lécz	10.23	7.46
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	10.32	7.58
Györgyháza	10.42	8.10
Zichyfalva	10.54	8.27
Nagy-Margita	11.09	8.43
*London-Tanya	11.18	8.52
*Szivattyutelep	11.26	9.01
Bethlen-Tanya	11.39	9.15
*Temes-Paulis	11.47	9.25
Versecz-Rét	11.55	9.33
Versecz	11.59	9.37
		érk.
Temesvár "	3.16	—

Szécsány—Párdány.	3702	3712
	v. v.	v. v.
	II. III.	o.
Szécsány ind.	9.34	7.05
Módos	9.56	7.32
*Fény	10.07	7.44
Párdány	10.18	7.56
		érk.

Párdány—Szécsány.	3713	3711
	v. v.	v. v.
	II. III.	o.
Párdány ind.	7.00	3.50
*Fény	7.13	4.03
Módos	7.27	4.18
Szécsány	7.50	4.41
		érk.

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggel 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

20353. szám 1892.

(231—3.1)

2906. szám kig. 1892.

(227—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegyénél rendszeresített megyei főlevéltárnoki és 6 fogalmazógyakornoki állás üresedésben lévén, ezeknek betöltése céljából főispán ur 6 méltósága megbízása folytán a pályázat ezennel kiíratik.

A fogalmazógyakornokok részint a központban. részint a főszolgabírói járásokban nyernek alkalmazást.

A megyei főlevéltárnoki állással évi 1000 frt fizetés és 200 frt lakbér illetmény, a fogalmazógyakornoki állással évi 300 frt fizetés, 60 frt lakbér és 240 frt állandó jutalomdíj van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik ez üresedésben levő főlevéltárnoki, valamint a fogalmazógyakornoki állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy ez irányu kérvényeiket az 1883. évi 1. t.-cz. 13. §., illetve ugyanezen t.-cz. 3. §. d) pontja vagy az 5. §. utolsó bekezdésében körülírt képesítést igazoló okmányaik bemutatása mellett Torontálvármegye főispánjához legkésőbb f. évi június hó 20-ik napjáig nyujtsák be.

Nagybecskerek, 1892. május hó 19-én.

Daniel László,
alispán.

3470. sz. 1892.

(232—3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságu földmíveléstügyi m. kir. minister ur 1892. évi május 14 én 16025—V/14. sz. a. kelt rendeletével engedélyezni méltóztatott, miszerint Torontálvármegyében fekvő Ujfalu (Krivabara) községe alatt a Berzava csatorna jobb partján 30 600 kilométernél egy gátórlak, sütőkemence, kut és árnyékszék építtessék 3256 frt 17 kr. előirányzott összeggel, mely munkák végrehajtásának biztosítására az alólírott igazgatóságnál 1892. évi június hó 12-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni óhajtók felszólíttatnak, ajánlataikat 5% bánatpénzzel a kitűzött nap és időre annál bizonyosabban bemutatni, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A legolcsóbb ajánlatok felett a hármas állandó bizottság dönt.

Terv, szerződés és feltételek a társulat hivatalos helyiségében a műszaki osztálynál naponta 8—12 óráig megtekinthetők.

Temesvár, 1892. május 18.

A Temes-Begavölgyi vízszabályozási
társulat igazgatósága.

Tectorium!

Az üveget teljesen pótolja!

Fontos

gyártételek, malmok, üvegházak,
stb. részére.

Átlátszó, mint az üveg, hajlékony törés nélkül.

Időjárás nincs rá befolyással. 1-től 7 m. hosszúságban és 1-20 m. szélességben mindig raktáron.

Délmagyarországon kizárólagos raktár

Novak J. C.

porcellánkereskedőnél
Nagybecskereken.

(223—6.1)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Oppova községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 300 frt évi fizetés van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelve kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz f. évi június hó 16-ig küldjék be.

A választás f. évi június hó 17-én fog d. e. 10 órakor Oppova községhezánál megejtetni.

Antalfalván, 1892. május hó 8-án.

Halász, szolgabíró.

2911. szám kig. 1892.

(226—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Jarkovác községi szülésznöfi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 60 frt évi fizetés és 1 telek után évi 4 frt, $\frac{3}{4}$ után 3 frt, $\frac{1}{2}$ után 2 frt, $\frac{1}{4}$ után 1 frt illeték élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelve kérvényeiket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz f. évi június hó 2-áig küldjék be.

A választás f. évi június hó 3-án d. e. 10 órakor Jarkovác községhezánál megejtetni.

Antalfalván, 1892. évi május hó 8-án.

Halász, szolgabíró.

D^r. Nónay Pál

az összes gyógytudományok doktora

fogászati műterme

Nagybecskereken, Gizella-part 3. szám alatt.

Foghuzások **kokainnal, kéjgázzal** és a legujabb **pentallal** fájdalom nélkül.

(121—10.8)

A fogászat minden ágához tartozó műtét, u. m.: *fogplombirozások, fogbetétek, fogsorok* stb. mérsékelt díjak mellett eszközöltetnek.

6285. szám ki. 1892.

(222-2.2)

Árlejtési hirdetemény.

Miután a f. é. ápril hó 23-án fenti sz. alatt kiirt árlejtés eredményhez nem vezetett, ennek következtében ezennel új árlejtés iratik ki, és pedig:

Nagybecskerek r. t. város képviselőtestületének f. é. 38. számú kgy. határozatával több városi utca kövezetének részint keramit avagy kockakö, részint terméskő burkolattal való helyreállítása határozatván el, ezen munkálatok foganatosításának biztosítása céljából ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás iratik ki.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a tárgyalás alapját képező munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, a felajánlott vállalati ár után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel, illetve annak letéteményezését igazoló városi pénztári hivatali elismervénnyel ellátott zárt ajánlataikat **f. é. május hó 31-ik napja délelőtti 10 óráig** a városi polgármesteri hivatalhoz annyival is inkább beadják vagy beküldjék, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet, előmérték és feltételek a polgármesteri hivatalban a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, és figyelmeztetnek vállalkozók, hogy minden anyag és munkára vonatkozólag ez egységárat ajánlataikban pontosan kiírják.

Vállalkozók tájékozása céljából megjegeztetik, hogy:

a) körülbelül 5500 m² terület keramittal vagy kockakövel kikövezendő; továbbá, hogy

b) 7600 km. terméskő,

c) 1200 km. rostált folyamkavics vagy zuzottkő, és

d) 7000 km. homokanyag fog szükségeltetni; végre, hogy az ajánlatok vagy az összes munkálatokra, vagy pedig egyoldaluan a keramit vagy kockakö, vagy csak a terméskő burkolatokra tehetők.

Vállalkozók ajánlataikban kötelesek határozottan kijelenteni, hogy az általános és részletes feltételek előttük ismeretesek s hogy azoknak magukat elávetik.

Az ajánlatok felbontásánál vállalkozók jelen lehetnek.

Nagy-Becskek, 1892. május 19-én.

Krisztos János,
polgármester.

Uszoda-megnyitás.

Van szerencsém a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

USZODÁMAT

folyó hó 25-én megnyitom.

(224-5.1)

Tisztelettel

Steigerwald.

40 tag
és 20
idomitott
lovakkal.

40 tag
és 20
idomitott
lovakkal.

Nagybecskereken

a kis hid melletti téren.
Naponta változott műsorozattal

nagyszerű dísz-előadás

saját zenekarral és új fedezett ponyvával.

Belépti díj: I. hely 60 kr., II. hely 40 kr., III. hely 30 kr., Karzat 20 kr.

Kezdeté 8 órakor.

(205-9)

Minden ünnep- és vasárnapon 2 előadás,

az első délután 4 órakor, a második este 8 órakor,

minden előadás egész új műsorozattal.

KREMER FÜLÖP

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja raktárát legjobb minőségű

portlandi és roman-vakolatban,

vakolat-árúit, valamint

kőfaragó-munkákat

házdíszítésekre.

Beszerez minden építőcikkeket

leggyorsabban. (212-6.3)

!PÉNZ!

földekre és házakra

a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Egyuttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönben mindennemű szelvények beváltására. (2-9)

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

